

1. Referentie

Referentie	Van Houtte, M. & Stevens, P. A. J. (2009). School ethnic composition and students' integration outside and inside schools in Belgium. <i>Sociology of Education</i> , 82, 217-239.
Taal	Engels
ISSN	0142-5692
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Om sociale integratie te bevorderen, streven beleidsmakers ernaar de segregatie op vlak van onderwijs van migrantenstudenten in Vlaamse scholen terug te dringen. Gegeven het gebrek aan empirisch onderzoek dat dit beleid ondersteunt, onderzoekt dit artikel het verband tussen de etnische samenstelling van scholen en de interetnische vriendschappen tussen autochtone en migrantenstudenten, hun sociale participatie en gevoel van er bij te horen op school. De structurele theorie van Blau biedt een theoretisch kader voor dit verband en de samenhang van de drie indicatoren. Multi-level analyse van data van een survey daterend van 2004-05 van 11872 studenten, waarvan 1324 migranten, in een steekproef van 85 Vlaamse secundaire scholen toont ons dat etnische samenstelling van de school in verband staat met interetnische vriendschappen en sociale participatie voor autochtone studenten, maar niet voor migrantenstudenten, terwijl socio-economisch status doorslaggevend is voor de interetnische vriendschappen van migrantenstudenten. Noch bij migranten, noch bij autochtone studenten is er een verband tussen het gevoel van erbij horen op school en etnische samenstelling. Nochtans, terwijl de resultaten geen ondersteuning bieden voor hetzij school segregatie, hetzij een beleid van desegregatie gericht op het verbeteren van de sociale integratie van migrantenstudenten, blijken gemengde scholen een positieve invloed te hebben op de sociale integratie van Vlaamse jongeren. De gevolgen van deze resultaten voor volgend onderzoek en sociaal beleid worden besproken in de discussie.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Diversiteit, onderwijs, samenleving en politiek, vrije tijd
Trefwoord(en)	Interculturaliteit, diversiteit, participatie, secundair onderwijs, schoolwelbevinden, solidariteit, tolerantie, vrienden

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Mieke Van Houtte Vakgroep Sociologie – Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen Universiteit Gent Korte Meer 5 9000 Gent Tel: 09/264.68.02 Fax: 09/264.69.75 Mieke.VanHoutte@UGent.be www.psw.ugent.be/socio

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	OV1: Rapporteren studenten meer interetnische vriendschappen wanneer de proportie van out-group studenten en etnische diversiteit toeneemt? OV2: Neemt de sociale participatie van studenten buiten school toe als de proportie van out-group studenten en etnische diversiteit toeneemt? OV3: Dalen de gevoelens van studenten van erbij horen op school bij een toename in de proportie en diversiteit van out-group studenten?
Hypothesen	Op basis van de sociologische theorie kan men verwachten dat in scholen met een etnische gemengde populatie, meer vriendschappen binnen groepen zullen voorkomen, de sociale participatie van studenten die tot een numerieke minderheid behoren meer waarschijnlijk is buiten de school, en het gevoel van erbij horen zowel van migrantenstudenten als autochtone studenten lager zal zijn.

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatief onderzoek op basis van schoolvariabelen (ethnische samenstelling van de school en etnische diversiteit binnen de school) en studentvariabelen (gemeten aan de hand van een voorgestructureerde vragenlijst).
Onderzochte groep	11872 studenten, waarvan 1324 migrantenstudenten (30% van hen was Turks, nog eens 30% Marokkaans, migranten geconceptualiseerd als deze studenten wiens grootmoeder aan moeders zijde afkomstig is uit het buitenland) uit 85 scholen in 48 gemeenten.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Interetnische vriendschappen	Hoe groter het aantal migrantenstudenten op een school en hoe hoger de graad van diversiteit, hoe meer migrantenvrienden autochtone studenten hebben. Dit bevestigt de opportunity theory van Blau dat stelt dat contact tussen groepen meer waarschijnlijk is wanneer ze in fysieke en sociale nabijheid verkeren, al heeft de etnische samenstelling van de school een onderscheiden impact op autochtone en migrantenstudenten. Migrantstudenten rapporteren over het algemeen meer interetnische vriendschappen dan de autochtone respondenten. Dit wordt mogelijk verklaard doordat het merendeel van de migrantenstudenten wel in contact komt met autochtone studenten, maar slechts een kleine groep autochtone studenten in contact komen met migrantenstudenten.
Sociale participatie	Hoe groter het aantal migrantenstudenten op een school en hoe hoger de graad van diversiteit, hoe lager de score op sociale participatie van autochtone studenten. Hier is mogelijk sprake van een geografisch effect aangezien scholen met grotere aantallen migrantenstudenten vaker gesitueerd zijn in stedelijke contexten, waar er voldoende alternatieven zijn voor gestructureerde en georganiseerde sociale activiteiten voor adolescenten.
Gevoelens van erbij te horen	Noch migrantenstudenten, noch autochtone studenten hun gevoel van erbij horen is gelinkt aan de etnische samenstelling of gelijk welke ander kenmerk van de school, van zodra studentkenmerken, zoals ouderlijke aanmoediging, in overweging worden genomen.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Van Houtte, M. & Stevens, P.A.J. (2009). School ethnic composition and aspirations of immigrant students in Belgium. *British Educational Research Journal*, 36, (2), 1-29.